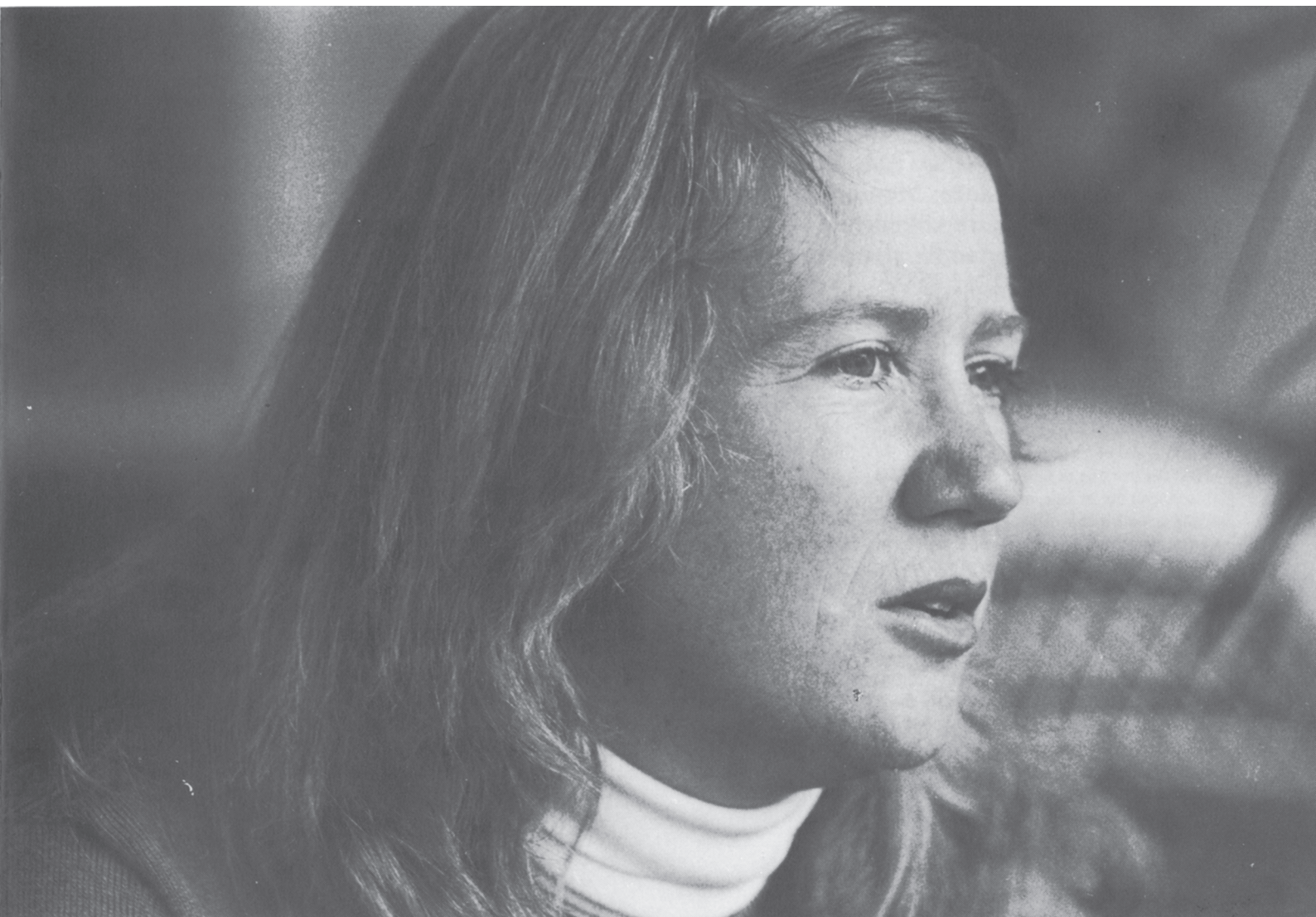

Portræt af Holly Near

tekst: Karin Sivertsen

foto: Arne Kjær

Holly Near, amerikansk sangerinde, besøgte i september 1982 Danmark som led i en europæisk turne. Ved den lejlighed holdt hun koncert i Stakladen på Århus Universitet, hvor et publikum på 700 kvinder og mænd, men flest kvinder, tog del i et storslået show. En koncert var det naturligvis, men udtrykket er alligevel ikke helt dækkende. Hovedsagen var ikke, at der var kommet en sanger til byen, hvis musik vi var henne at høre. Det storslåede var, at Holly Near og de to andre musikere skabte en fællesskabsfølelse mellem alle tilstedeværende, en dybde, som gik bag om og ud over den musikalske oplevelse.

Denne evne til at forene, altså finde fælles udgangspunkter bag ved personlige, politiske og musikalske uenigheder, er Holly Nears særkende. Og her er der ikke tale om en fremstilling af kompromisser eller om at indtage en neutral og ufarlig midterposition – det Holly Near griber fat i er selve vores rødder. Hun prøver at vise os, hvad vi er for nogle inderst inde, hvordan vores længsler og behov ser ud, og dette sætter hun i relief ved også at beskrive vores virkelige liv.

Udgangspunktet er hendes egne følelser og oplevelser som hun synger intimt og fortroligt om uden fremmedgørende distance. Men det er ikke popmusikkens blødsødne inderlighed der fremstilles, tværtimod ofte den bitre virkelighed i samfundet og parforholdet.

Dagen efter koncerten fik vi en samtale med Holly Near som refereres på de følgende sider.

– I dit arbejde som sanger har du altid forbundet politisk engagement og musik. På en måde kan man sige at du forbinder noget intellektuelt, kritisk med et primært følelsesorienteret medium. Har du aldrig været bange for at musikkens følelseskarakter skulle svække det politiske budskab?

HN: Jeg tror, der er folk som synes det – og der er nogen der er bekymrede for det – men for mig er politiske budskaber, der ikke kommer fra hjertet meningsløse – og irrelevante. Jeg hører dem, men de bevæger mig ikke. Og jeg er allerede overbevist om, at vi har hårdt brug for en mere human verden, så jeg er ikke svær at overbevise. For mig er det vigtigt at skabe forandringer, men når jeg hører politiske taler, der handler om fred og forening og talerne skriger det ud af deres lungers fulde kraft og gentager floskler, de har sagt igen og igen, så har det ikke noget at gøre med mit personlige liv, og jeg har meget svært ved at være opmærksom og blive bevæget af det. For mig er en kunstners opgave – og somme tider

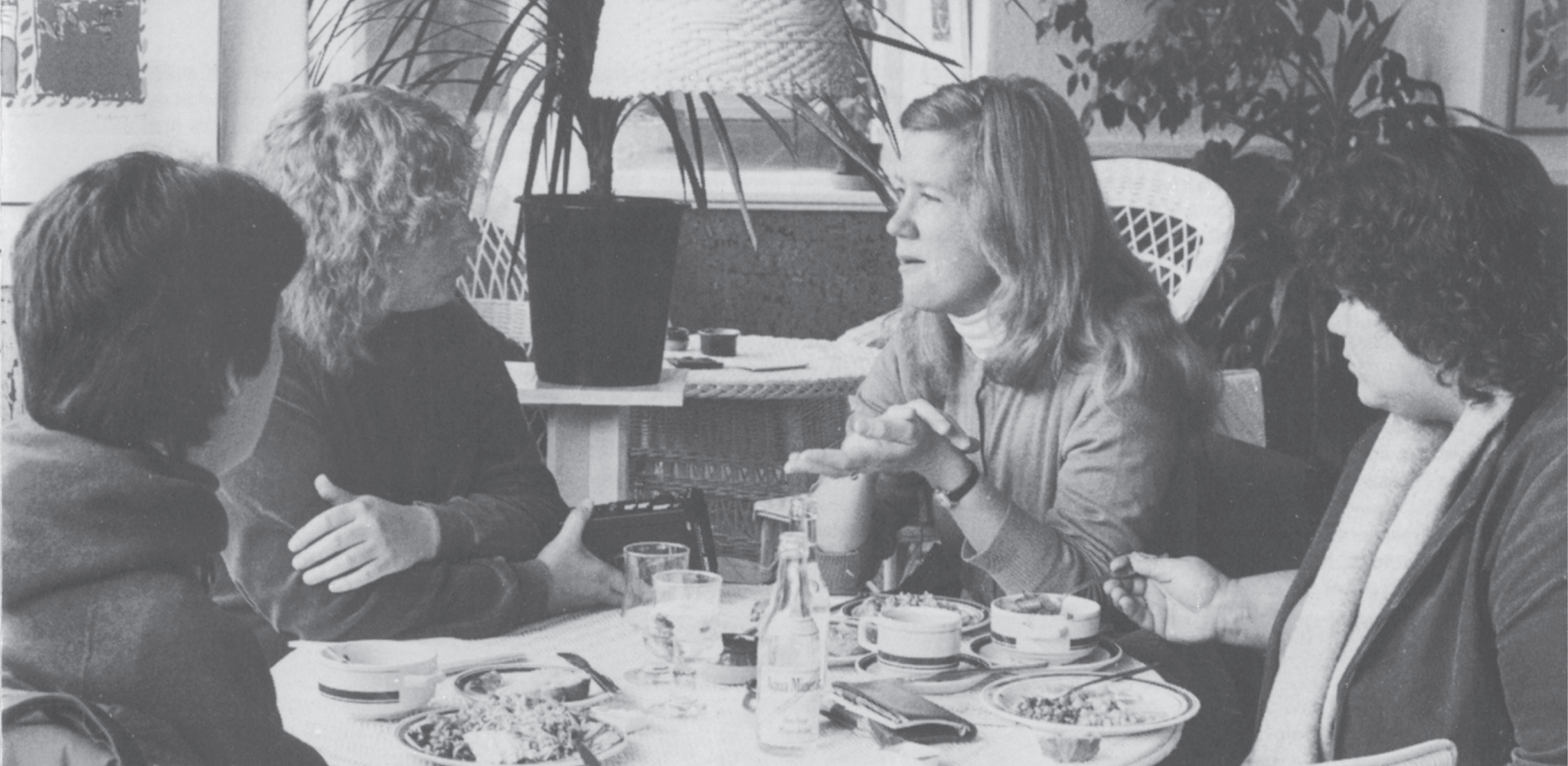
synes jeg, det er en kunst at være en god organisator osse – det at bevæge folk. Jeg læste en plakat fornylig, som hang på en husvæg. Det var af Che Guevara. Der stod noget i retning af at kilden for store revolutionære – er kærlighed. Og hvis man ikke føler den form for kærlighed eller intensitet kommer fra en taler eller en organisator eller leder, så synes jeg det er mindre meningsfyldt. Måske er det sådan, at når jeg synger en sang om et emne – altså formulerer et politisk budskab musikalsk, så tager det måske noget af brodden af det, men alligevel tror jeg, det virker bedre, fordi det åbner folks hjerter og får dem til at reagere.

– Men alligevel er du personligt meget disciplineret. – Jeg husker i 1978 ved Kvinde-musikfestivalen i København, der sagde du til de danske kvinder, der spurgte hvordan de skulle komme videre: I drikker for meget, I ryger for meget, og I er alt for lidt disciplinerede.

HN: Sagde jeg virkelig det? Sådan ville jeg ikke formulere det i dag. – Ja, det gjorde du

faktisk, og du har tydeligvis også en meget høj grad af selvdisciplin på scenen og i musikken, og det er vel ikke en emotionel holdning til stoffet og mediet?

HN: Mener du, at disciplin er indskrænkende – restriktiv? Jeg mener ikke disciplin er restriktiv – jeg mener disciplin åbner vejen for en slags frigørelse, men det er meget hårdt at nå frem til den – og jeg arbejder på det hele tiden ligesom vores gruppe her. Vi lever alle sammen og arbejder sammen og lever disciplinerede liv – altså ikke altid – det skal ikke forstås sådan, at vi aldrig fester. Jeg elsker fester, men hvis man konstant lever med et dårligt helbred og drikker kaffe hele tiden og alkohol og spiser sukker og dårlig mad og sover for lidt, så kan man ikke være så stærke som vi er. Der er en masse mennesker der gør det, det er deres liv, men for mit vedkommende – hvis jeg skal synge hver aften, kan jeg ikke være ude til fester hele tiden – min specielle sangstil kræver en klarhed i stemmen, og bare jeg drikker

Foruden Holly Near var Joanie Shoemaker og Jo-Lynne Worley med ved samtalen. De to sidstnævnte arbejder som administratorer af det uafhængige pladeselskab »Redwood Records«, der producerer Holly Nears plader.

et enkelt glas vin, ændrer min stemme sig, og på samme måde bliver min hjerne forvirret. Når man drikker, er det vel for at blive ført hen i en anden bevidsthedstilstand, men når jeg arbejder, er jeg nødt til at være så klar som muligt, så jeg kan være ansvarlig overfor tilhørerne – mens jeg ved fester ikke har ansvaret for noget som helst.

– På scenen virker du også meget klar, mens publikum nærmest går i ekstase – ligger der ikke en modsætning i det, det kunne måske ligefrem virke kynisk.

HN: Publikum er altid sammensat af meget forskellige mennesker og de vil aldrig reagere ens allesammen. I går var der f.eks. nogen, der var meget berusede, det bestemmer de selv –

men måske var der ting i koncerten de ikke fik med. Der var andre fra USA, som havde frygtelig hjemve og igen andre var musikere og var mest interesserede i formen, i vores stil – lyttede til bassen og klaveret og stemmen. Andre var politiske arbejdere og sad og tænkte på integrationen af kunst og politik – folk har forskellige oplevelser under en koncert, det er aldrig det samme. Men når du siger, at folk følte sig godt tilpas og på samme tid lyttede til politiske budskaber, så er det for mig perfekt; for hvis jeg skal leve i politisk arbejde, hvilket er hårdt, så er det ikke bare mit ønske altid at være teknisk perfekt, jeg vil også have det rart. Jeg ønsker ikke at være kynisk og uheldig, i så fald ville jeg holde op med at lave politiske

arbejder. Og hvis jeg skulle vælge mellem at lave politisk arbejde og være lykkelig, ville jeg vælge at være lykkelig. Så det prøver jeg på. De to ting udelukker ikke hinanden, du kan godt få begge dele. Du kan leve et disciplineret politisk liv – du kan være involveret i samfundet og hele tiden udvikle dig, vokse og udfordre verden – og ha' det rart – og være kunstner.

– Du talte ved koncerten flere gange om at forene kræfterne i det politiske arbejde, men hvad så med lesbisk bevægelse, den kan man vel ikke kalde forsonende og forenende?

HN: Der er kvinder der vælger at leve sammen med kvinder alene, på samme måde som der er folk der vælger at leve udelukkende

farvede sammen, der er ældre der vælger at leve og arbejde for ældre. Folk foretager den slags valg. Jeg tror ikke at de derigennem reflekterer totaliteten, og for de fleste er det sådan, at de ikke bevidst vælger at leve i grupper af den art, de kommer bare til det. Folk der lever i forstæderne ser folk på det sted; bor man i en lille landsby, er man det meste af tiden sammen med bønder, hele tiden sker der den slags grupperinger.

– *Men det må være det modsatte af at forsøge at skabe enhed?*

HN: Det, der er opgaven, er at prøve at forstå de forskellige gruppers behov. I går aftes var der en der fortalte om polariseringerne i det danske samfund, fiskere i den ene ende af landet og folk, der bor i København. De har tydeligvis nok forskellige behov og de lever ikke sammen. Men somme tider er der en sag, der bringer københavnere og fiskere sam-

men. HN: Jeg tror ikke flertallet i kvindebevægelsen er separatister. Jeg kender ikke forholdene i Danmark, men i USA er det ikke flertallet. Men det er nok dem der formulerer sig mest, man hører dem mest, fordi de taler højest. Men det er sådan, at vi hele tiden ændrer os, man må hele tiden formulere sig ud fra det sted, man føler er det rigtige for en på hvert givet tidspunkt. Jeg får kritik fra separatistiske grupper i kvindebevægelsen. Så prøver jeg at forholde mig til kritikken, se om jeg kan lære noget af den. På samme måde som vi læser aviserne og prøver på ikke at blive alt for vrede over en dårlig kritik. For vrede er en følelse, ikke en handling. Hvis nogen bliver vrede på mig, prøver jeg at se om der er information i den vrede, det er hvad jeg kan bruge den til. Tidligere havde jeg det sådan, at når der var nogen der skrev et brev til mig med kritik, så tænkte jeg: Åh, jeg må være en skræk-

gjorde. Vi *kan* ikke være det som andre vil have os til, vi kan kun blive ved med at tænke over tingene og ideerne og integrere dem og hver dag forsøge at gøre det bedste man kan på det tidspunkt. Der vil altid være ekstremister på højre- og venstrefløjen, men hvis man kan blive ved med at være fleksibel, bliver man ikke så hårdt ramt af disse ting.

Ja, noget af det allermest karakteristiske ved dig er vel egentlig din fleksibilitet. Man kan se den helt ud på coveret af dine plader – så hver gang der kommer en ny plade tænker man: gad vist hvad der nu kommer. Og så sker der ofte det, at man bliver skuffet. Den sidste plade føles ikke så god som den foregående, indtil efter en tid at den er gået ind – så forstår man pludselig, at du har fundet en helt ny form. Man forventer at høre det samme fra dig, og du overrasker altid. Derfor var det sjovt ved koncerten i går at høre

men, og fordi de bringes sammen kommer de til at kende hinanden og hinandens liv bedre – og det vil være godt.

– *Du går altså ikke ind for separatister f.eks. i kvindebevægelsen?*

kelig person, jeg må være uduelig. Men jeg må tænke på, at den person som skrev brevet kan forandre sig på få dage, og hvis jeg ændrede mig udelukkende fordi de var sure på mig, og de så kom få dage efter, når de havde skiftet mening, så ville det igen være galt hvad jeg

alle fem forskellige måder, men jeg spekulerede på hvordan der så ud inde i hovedet på dig?

HN: De forskellige ting bliver jo hele tiden integreret. – Jeg kan huske, at da jeg første gang opdagede kvindebevægelsen, blev jeg

overvældet, og da jeg fandt lesbisk bevægelse tænkte jeg: det her er interessant. Jeg finder simpelthen det hele meget fascinerende og prøver at give respons på disse bevægelser, men jeg ved, det gør folk vanvittige – de ønsker jeg skal forblive den samme, fordi det måske er en mere fredelig måde at have en relation til en kunstner på, at man hver gang man køber noget, ved hvad man får. . .

– men du advarede med coveret!

HN: Jeg synes simpelthen ikke, det er interessant at lave det samme igen og igen og så må jeg jo følge den impuls. Mit håb er, at jeg efterhånden vil lære så meget af alle disse forskellige livsstile, klasser og racer og kulturer at jeg kan leve holistisk på en inkluderende måde, men det betyder ikke nødvendigvis, at jeg synes at alle er vidunderlige, jeg prøver ikke på at stille alle tilfreds.

– Du bliver også vred?

og blot gør mig mere ansvarlig end de selv føler sig, og så bliver jeg sur. Men jeg bliver også bange, jeg har alle de følelser andre har, forskellen er bare at mange af de udfordringer jeg kommer ud for sker på scenen foran et publikum, mens andre skal klare dem hjemme i dagligstuen, og det bliver man stærk af.

– Når du taler om at leve holistisk, betyder det så også at leve med dig selv sådan som du nu er, acceptere alt i dig selv – f.eks. de barnlige sider, eller man kunne sige leve med alle de erfaringer du har gjort også dem fra barndommen. Du bringer ofte din barndom på bane, som f.eks. i går da du talte om din søster, der var danser og altid fløj afsted foran dig i spraglede gevanter. Du sagde, at du havde lært af hendes liv selvom dit eget kom til at forme sig helt anderledes.

HN: Jeg er ikke sikker på, at jeg forstår spørgsmålet. . .

skreg en ugle eller en høg og blæsten fik ladedørene til at klapre. Og hvis min far ikke var hjemme en aften og vi hørte støj et eller andet sted fra, blev vi alle bange – men min mor gik direkte ud i mørket og hen til lyden, for det var ikke nær så slemt at gå ud i mørket og finde ud af hvad det var, som det var at blive i huset og være bange for det. For i huset kunne vi forestille os, at det var et kæmpestort uhyre, men når man gik ud, fandt man ud af, at det bare var ladeporten der smækkede. Og jeg tror, det er det samme med det at se på sin barndom – hvis man lukker den ude, vil den være fuld af store væmmelige uhyrer, men hvis man ser den i øjnene bliver den forståelig. Mens vi er børn får vi så mange misinformationer, så mange ideer der er forkerte og når vi vokser op og skal bestemme for os selv, kan vi se på disse ting og se hvordan vi kan ændre det, vi har lært som børn – vore udsyn er blevet stør-

HN: Ja, da.

– Bliver du også sommetider vred på dit publikum?

HN: Ikke ret tit – sommetider kommer jeg i forsvarsposition overfor tilhørere der angriber mig, men så finder jeg måske ud af, at de ikke selv er alt for informerede om problemet

– Jeg tænker på, at det er mit indtryk at mange mennesker fortrænger de ubehagelige oplevelser fra deres barndom og ungdom, men du integrerer hele dit liv.

HN: Da jeg var barn, levede vi på en gård, som lå langt fra alt og når man gik ud om natten, var det meget mørkt – sommetider

re og vi kan håbe, at vi har lært at forstå vores mareridt. Jeg føler også, at det er en del af min politiske opgave at tale om hvor vi alle kommer fra – disse små mennesker som vokser op og bliver enten humanister eller dem der skaber krig. Hvad er det der skaber forskellene, hvorfor vokser de op og bliver sådan i stedet for helt anderledes?

– *Og det prøver du at anskueliggøre ud fra dine egne personlige erfaringer?*

HN: Ja, men på den måde, at det skal få hver enkelt til at tænke over deres egen barn-dom.

– *Andre politiske sangere beskæftiger sig mest med store globale problemer – de kollektive problemer, men du synger ofte om personlige emner, og refererer til personlige følelser. . .*

HN: Hvis man kan lide sig selv, bliver man mere involveret i verden udenfor sig selv – så – men på den anden side tror jeg, det er godt at tale om verdensomspændende politiske tema-

er også, f.eks. politisk undertrykkelse og vold mod kvinder og sange om krig – men jeg integrerer dem. Du kan nok se – vi har vores politiske liv her – vores åndelige her – vores familie her – vores uddannelse o.s.v. der er alt for mange forskellige identiteter vi skal leve op til, det bliver til små kasser i hovedet og sådan er det ikke godt at leve – jeg føler mig alt for splittet på den måde og det er en anden ting jeg vil sige om seperatisme – jeg har lært en hel masse af seperatister, både af sorte seperatister og lesbiske seperatister, de har erfaringer som de kan give helheden. Kvinder der har levet adskilt fra mænd kan lære os noget om

hvordan kvinder *kunne* være, hvis de ikke var undertrykt – det er fint at vide og det er et godt eksperiment – jeg lever ikke selv på den måde, men jeg lærer af dem og jeg har inddraget den information og integreret den i mit arbejde – hvis jeg bare skulle fortælle om mine *egne* oplevelser, ville det blive noget om forholdene i lufthavnene rundt omkring . . . men mens jeg tager rundt, har jeg hele tiden øjnene åbne for hvad der sker rundt om mig. Som vi nu sidder her – så lægger jeg mærke til en person ude på gaden som har nogle helt specielle træk, det kan jeg måske bruge i en sang.

– *Hvordan går det med jeres pladeselskab – Redwood Records?*

J.S.: Speed of Light har solgt 500.000 i 1982, og der er stor interesse fra de kommer-sielle radioselskaber ikke mindst for num-meret »Back off«.

– *Hvordan kan det være?*

J.S.: Dels fordi kvaliteten er virkelig god, meget professionel, vi er simpelthen blevet bedre til at lave plader. . .

– *Men måske er der også tale om et hold-ningsskift overfor den musik og de temaer I bringer frem?*

J.S.: Det er sådan, at der næsten ingen kvindelige sangere er på hitlisterne i radiopro-grammerne, og slet ingen fra de alternative pladeselskaber. Holly er en af de eneste fra de uafhængige pladeselskaber.

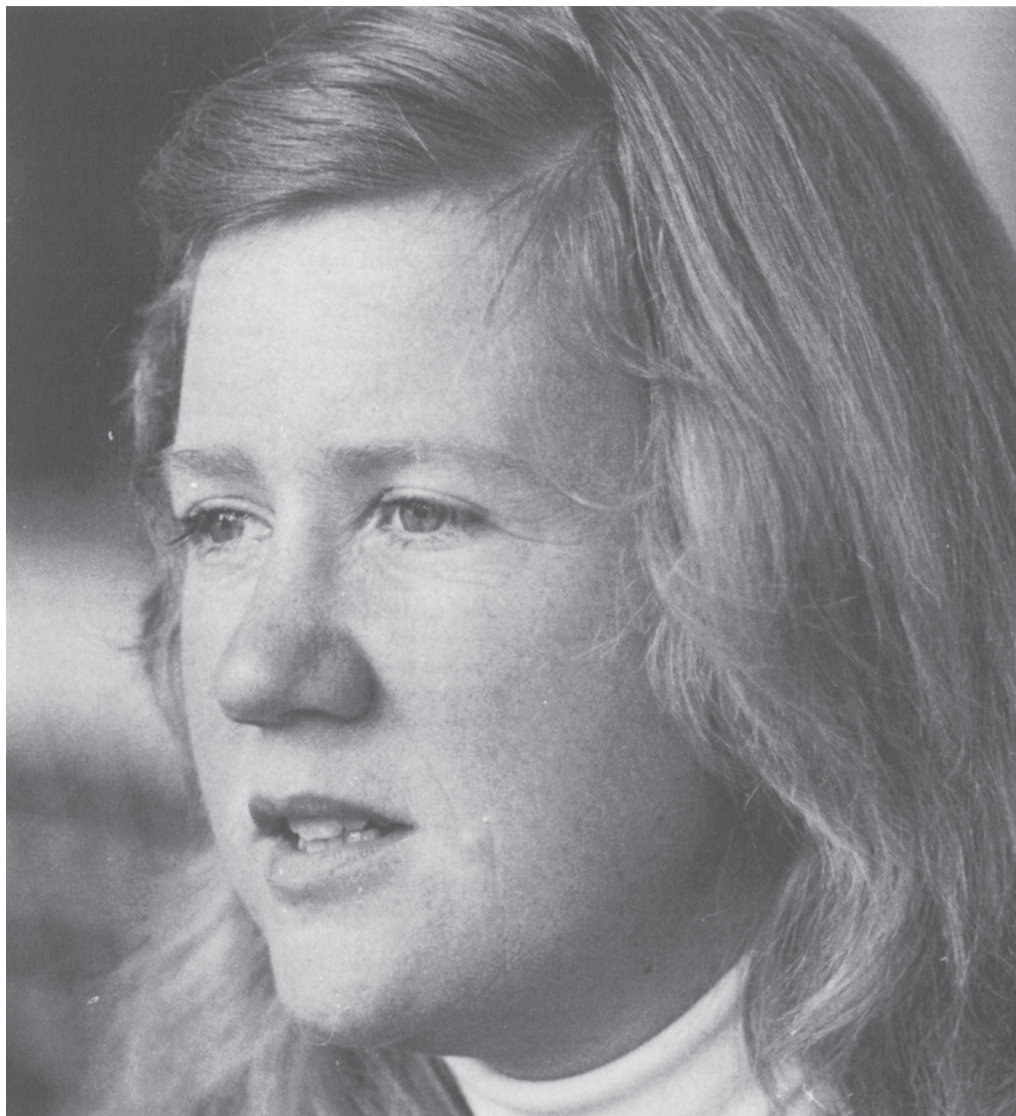
– *Jeg har også tænkt på, at du kunne have skabt dig en kommerciel karriere langt tidli-gere, hvis du havde ønsket det, har du aldrig tænkt på det?*

HN: Du tænker på, at det lille pladeselskab forhindrede den store udbredelse? Måske nok, men det forhindrer ikke, at vi på et tidspunkt vil bruge de store pladeselskaber – for hvis et stort pladeselskab som f.eks. Columbia distri-buerede vores plader, kunne de på en enkelt nat have plader i alle de store pladeforretnin-ger – det er en helt anden måde at nå folk på end det vi har kapacitet til. Så hvis det var mu-ligt at arbejde sammen med dem uden at de ændrede ved indholdet, så ville vi gøre det.

Men på den anden side så ser det ud til, at de alternative pladeselskaber også får en større og større rolle. Men det er et problem at det ikke er muligt at distribuere pladerne til Europa. Vi er meget interesserede i at få pladerne

presset i Europa sådan at de ikke bliver så dyre, og det er bl.a. derfor vi laver denne turne, så vi bliver mere kendte. I går var der ca. 700 mennesker – det skulle være muligt at lave en koncert med det dobbelte antal. I

USA begyndte vi også med mindre koncerter, 100–200 tilhørere i et underligt lille kælderlokale, og så er det langsomt vokset. Så vi vil meget gerne komme igen og lave en koncert i København også.

Willing to keep on changing – nogle hovedlinjer i Holly Nears sangproduktion

Det er under alle omstændigheder *reducerende* at skrive om sangene på Holly Nears plader. Alene beskrivelsen af hendes sangstil kræver en sproglig nuancering omkring lydfænomener, som simpelthen ikke står til rådighed. Ihvertfald ikke til min rådighed. Ligeledes er det problematisk at skulle karakterisere de forskellige stilarter hun og hendes sangskrivere tager i anvendelse, for alt bearbejdes til en ganske bestemt Holly Near-stil, om der så tages udgangspunkt i country and western, ballade, blues, rock, funk eller musical. Holly Nears musikalske udtryk er *meget* personligt.

Når dette er sagt vil jeg så alligevel gøre forsøget. Holly Nears første album, *Hang in There*, kom i 1973. Siden har hun lavet 5 plader, *A live Album* (1974), *You can know all I am* (1976), *Imagine my Surprise* (1979), *Fire in the Rain* (1981) og *Speed of Light* (1982).

Gennemgående træk er at HN skriver alle tekster selv – der er kun nogle ganske få undtagelser herfra – og at hun behandler mange forskellige temaer på de enkelte plader. Men så er det også slut med ensartetheden. Som det bliver sagt i interviewet rummer hver ny

plade så store overraskelser, at den første reaktion kan grænse op til skuffelse. Det her er jo slet ikke Holly Near! Fidusen er så, at det netop *er* hende at sprede sig over 100 forskellige temaer og 50 musikalske stilarter og alligevel være én samlet og stærk person, både musikalsk og tekstligt.

I et desperat forsøg på at opstille nogle hovedlinjer i Holly Nears sangproduktion (det var svært) er jeg nået frem til at tage udgangspunkt i teksterne.

De politiske sange

HN startede som protestsanger, sådan hed det dengang i slutningen af 60'erne og begyndelsen af 70'erne. Protesternes mål var i USA først og fremmest Vietnamkrigen, symbolet på den rene krigsgalskab. HN deltog aktivt i antivietnamkampagnen, hun rejste bl.a. rundt med Jane Fonda til fangelejligheder i Vietnam, og sang for såvel amerikanske som vietnamesiske soldater. Siden har hun taget et tema som farvede minoriteters vilkår op, hun har sunget om Chile og El Salvador. Nogle af hendes stærkeste sange er uakkompagnerede ballader om undertrykte folkeslag. Hendes mest kendte politiske sang er nok balladen »It could have been me«. Det er en enkel, pentaton, uakkompagneret sang. Teksten tager udgangspunkt i drabet på 4 studenter, der deltog i en antivietnamdemonstration i Kent State, Ohio i 1970, og HN's pointe er:

»It could have been me but instead it was you

So I'll keep doing the work you were doing
as if I were two

I'll be a student of life, a singer of songs
A farmer of food and the righter of wrong
It could have been me but instead it was you
And it may be me dear sister and brothers
before we are through

But if you can die for freedom, freedom,
freedom, freedom

If you can die for freedom I can too«

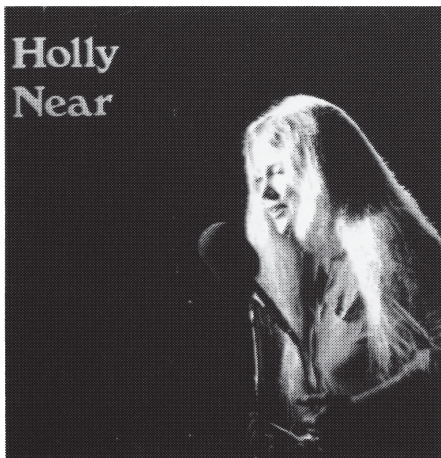
Næste vers handler om mordet på den chilenske sanger Victor Jara, sidste vers om en indianerkvindes bitre kamp for sin landsby, og versene er bundet sammen af omkvædets direkte henvendelse til disse martyrer i kampen for frihed.

Det er et typisk eksempel på HN's evne til at forbinde det subjektive, helt personlige engagement med et konkret budskab om politisk undertrykkelse. På denne måde bringer hun politiske begivenheder fjernt fra os helt ind i vores egen virkelighed, idet hun gør os medvidende om undertrykkelsen og delagtige i kampen mod den.

Nummeret er fra LP'en »A live Album«. Tekst og musik: Holly Near.

Sange om indre frihed

En helt anden type af sange handler om HN's proklamerede mål i tilværelsen: at være lykkelig. Paradoksalt nok virker det ret provokerende, at mennesker sætter sig dette mål – er det nu ikke selvtilstrækkeligt? Hvad med alle dem, der lider? Hvad med den onde kapitalismes frygtelige greb om os? Hvad med sygdom og nød og økonomisk krise? Skulle man så vir-

kelig kunne tillade sig at være lykkelig? HN's enkle svar er: Hvis man selv er glad, har man mere overskud til at hjælpe andre, derfor drejer det sig om at blive glad.

Popindustrien har som bekendt fundet på den fidus for længst – forskellen er bare at popmusikens glitrende lykkeforestilling afspejler dagdrømmenes ønsketænkning, mens HN er nok så konkret i sin forestilling om at skabe en bedre tilværelse.

F.eks. nævner hun i interviewet selvdisciplin som en nødvendig vej til frigørelse. Man bliver ikke båret ind i paradiset akkompagneret af fed lyd fra walk-man båndoptageren, der er et hårdt arbejde at gøre for at nå frem til målet, siger hun. Sangen »Don't take my Sunday Paper« fra LP'en »You can know all I am«, handler om at erkende omverdenen som grotesk, men alligevel holde fast i den indre vilje til ikke at lade sig vælte omkuld trods presset.

Tekst: Holly Near

Musik: Jeff Langley

»Don't you think the world is looking bad
But do I have a right to feel so sad
When I could get hit by a big Mack Truck
I could get stuck in the mud and the muck
I could get the mumps in the park while
swinging on the swing
with the kids who's got the freckles and the
brother

How come somedays I can feel so low
And up is not another way to go
I could get stabbed in the back with a knife
Could find out that you've got a wife
I could get the news in the night while
swinging to the
swing of a band (Sweet Bessie's blowin
blue)

Kor:

I ain't gonna be blue
Cause it isn't my fashion
Not as long as I've got you to remind me
I'm kicking
Make me keep sticking it out
And I thank you

But don't you think the streets are getting
wild

Grown person frightened by a child
I could get stopped by a plain clothed cop
Could lose my purse, could lose my watch
I could get wraped in the day on the block
by a boy who's
been watching his brother and his father
Who's lost his job and does'nt have a dime
So he ask a passing lady for the time
But since my watch got stolen that day
I did'nt have one nice thing to say
And so he took my Sunday Paper away
And he left me dimeless«

Kor:

Pladen »You can know all I am« er musikalsk bredere end »A live Album«. Det er HN's ven og musikalske partner gennem 12 år, Jeff Langley, der har skrevet størstedelen af musikken på begge plader og han præger i det hele taget akkompagnementssiden stærkt med sit fremragende klaverspil. Men hvor akkompagnementet på »A live Album« bestod af klaver og el-bas er det nu udvidet til et kæmpe band med helt utraditionelle sammensætninger af instrumenter: trommer, el-guitar, el-bas, congas, klaver, obo, strygeorkester, akustisk guitar, banjo og brass-band. Orkestret er meget fremtrædende på pladen, det er udpræget et team der fremfører en række numre, ikke en solist med backing. Teknisk musikalsk er præstationerne perfekte, der er absolut ingen slinger i valsen, men som helhed er pladen måske nok mindre personligt gribende end den første, det er først og fremmest den udadvendte Holly Near vi oplever her.

Sange om kvinders vilkår

Som man næsten kunne vente er botten vendt på hovedet på næste LP »Imagine my Surprise«. Overraskelsen i titelmelodien går på det at opleve kærlighed til og sammen med kvinder for første gang. Alle numre er bygget op omkring temaet kvinders vilkår og lesbisk kærlighed. Pladen er lavet sammen med Meg

Christian, en anden strålende musikerbegaelse i amerikansk kvindemusik og 30 andre kvinder! Den er mere intim i det musikalske sprog, blødere end den foregående. HN prøver at vise, hvordan man kan lære af kvinder, der lever uden mænd. Hvordan der kan udvikles en styrke og solidaritet som andre grupper kan få erfaring fra. Det afsluttende nummer, som HN ofte benytter som en slags opsummering af teksterne på en plade hedder »Something about the Women«.

Tekst og musik: Holly Near

One woman weaves a message
Singing the sound of silence
Another wheels her chair to the center of
the stage
Changing minds and attitudes
With eyes that hear and hands that see
these women working, living independently
Kor:
I look to you, I look to you for courage in my
life
And I promise it's not just foolish idolatry
that makes me gaze at you in wonder

Some drink and call it celebration
For some it is pain and sorrow
She says »Well maybe just this once would
be OK«

But the voice of million strong
Surviving guiding lights
A cirkel holds her tightly
and she throws the drink away
Kor:

I look to you. . .

So big and beautiful, she sets my heart on fire
Like a raging river in the moonlight of the
dawn

She's the mother of my youth
She's the daughter of my age
This woman now and always. . .
Survival is her name, healer of my pain,
quiet in her fame

Goddess keep me sane

Kor:

I look to you. . .

Coda:

Oh, there's something about the women
Something about the women
Something about the women in my life

Min personlige holdning er, at HN og Meg Christian ikke går så godt i spænd sammen musikalsk. Meg Christians stramme, meget artistiske stil passer ikke ind i HN's storslåede, enkle stil, der til tider kommer over i det banale. Samarbejdet virker på en eller anden måde anspændt og konkret skete der faktisk også et brud efter denne plade. De to sidste plader »Fire in the Rain« og »Speed of Light« ligger tættere ved hinanden end nogen af de foregående. Kernen bag pladerne er musikergruppen Holly Near, Adrienne Torf og Carrie Barton, som i fællesskab har skrevet al tekst og musik. Langt størstedelen af teksterne og musikken er dog skrevet af HN. Måske er vi her nået frem til HN's helt personlige udtryksform.

I forbindelse med interviewet fortalte HN lidt om sin måde at lave musik på. Hun har

sunget så længe (siden hun var 6 år), at hendes vigtigste instrument er stemmen, d.v.s. hun kompagnerer ud fra stemmen. Til forskel fra at bruge et instrument, f.eks. klaver som imervæk ligger uden for én selv, er der her tale om den højeste grad af personlig formning af det musikalske materiale, nærmest en spontan handling. Det at synge har dybere rødder til ubevidste lag end fremstillingen af musik på et instrument, fordi den tekniske anstrengelse kræver intellektuel medvirken og derfor i sidste instans hæmmer et frit flow fra ubevidste lag. HN ville nu ikke gå med til at processen var helt spontan, der var også tale om bearbejdning i forskellige grader, men hun fortalte, at hun kunne påvirke sine stemmebånd til at udtrykke en hvilken som helst følelse, og sådan foregik kompositionsprocessen også, stemmen formede selv et stykke musik. Bag efter var der så tale om at lægge forskellige instrumentale lag på. (Jeg bemærkede iøvrigt ved koncerten, at HN fortsat komponerer videre på sine numre, ikke et af de numre hun sang, svarede til pladeindspilningen).

Som nævnt er det ikke så ligetil at beskrive HN's sangstil. De fleste sangere har et eller andet varemærke, en eller anden speciel effekt, som man kan kende dem på. En sådan specialitet har HN ikke. Man må snarere sige at hendes mangespektrede personlighed afspejles i hendes stemme, som virkelig er uhyre facetteret og forskellig alt efter hvad hun synger. Skinger det ene øjeblik og blød det næste. Desuden kan hun lave enkeltbetoninger – krøller på stemmen – som karakteriserer forskellige følelser helt præcist. Mange af hendes sange er skrevet som indre monologer i en art stream-of-consciousness-teknik. Det omsætter HN sangligt gennem hæslende stræk uden vejrtrækning, en meget præcis stemmelig reproduktion af den tilstand, hvor tankerne uden ophold stormer gennem hovedet på et menneske.

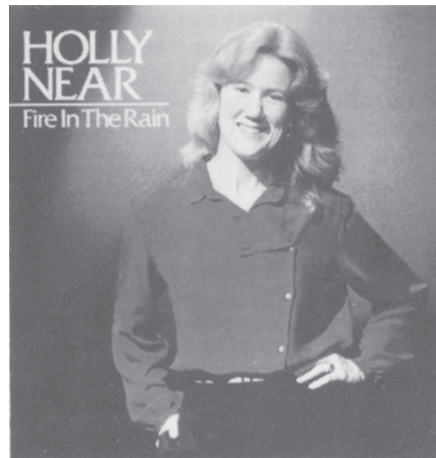
Jeg tror HN's eventyrlige stemmelige nuanceringssevne hænger sammen med, at hun er det, hun synger. Der er dybest set ingen distance mellem tekst/musik og person, selvom

selve formidlingssituationen selvfølgelig kræver et vist køligt overblik.

Og heri ligger en holdning. En accept af sin rolle som formidler – ingen verfremdelseffekt her. En moralsk stillingtagen kunne man godt kalde det. Prøv at se det i sammenhæng med at HN på sin sidstudkomne LP har et nummer med teksten:

»Well I'm afraid I'm falling in love with
you

And I really didn't want to sweet one«
Noget så banalt! Hvem tør som kendt politisk sanger stå op og synge denne tekst, andre end lige. . .

Kærligheden i parforholdet

LP'en »Fire in the Rain« rummer først og fremmest tekster om den intime tosomhed. Det er stadig lesbiske tekster dog med en åbning i retning af at problemstillingerne er generelle. Pladen viser utrolig meget livsvisdom – en dyb indsigt i kærlighedens kringelkroge. Jeg ville gerne citere en håndfuld af numrene fra denne plade, men da det ikke kan lade sig gøre, har jeg valgt en meget subtil skildning af den spontane tiltrækningsfarer og glæder i sangen »Golden Thread«.

Tekst og musik: Holly Near

Such a rush is going through my body
And you are so far across the room
Tender words caress my weary mind
I will move closer to you soon
It's hard for me to ponder long
On what is wrong or right
Oh how can I touch you
the way I want to touch you
When I intend to go home
with my friend and my lover
After we say goodnight

My heart has stopped, I can't get air
Your face is so close to mine
We share a passion and a pain, my friend
You too are walking a foreign line
Is it hard for you to ponder long
On what is wrong or right
Oh how can you touch me
the way you want to touch me
When you intend to go home
with your friend and your lover
After we say goodnight

A woman's love is like a golden thread
It can weave in and out so magically
I know this is true
My lover has woven such a life with me
And I do love her so
But such a rush is going through her body
My lover sees a woman across the room
Tender words caress her weary mind
She will move closer to her soon
Is it hard for her to ponder long
On what is wrong or right
Oh how can she touch her
The way she wants to touch her
When she intends to come home
with her friend and her lover
After they say goodnight

But you can't possess a woman, no
You can't possess a woman
If you love her so
You've got to let her go
And she's got to let you let her go

Run, run, running free
Fly, run, creatively
She's flying next to me
Oh jealousy, let go of me, so I can truly
love her
She's family – flying free!

Musikalsk er der kommet et funkelement ind, efter HN's eget udsagn kom det sammen med Carrie Barton, den helt overdådige bassist, der behandler sit instrument som en mellemting mellem et strengeinstrument og slagtøj. Men der er også en ny frihed og som et kuriosum synger HN selv alle vocals, d.v.s. sommetider 3-4 stemmelag oven i hinanden. Det lyder pragtfuldt, men virker nok for kunstigt til at det helt er acceptabelt i den iøvrigt ligefremme stil.

Den nye plade »Speed of Light« rummer så et nyt interessant budskab beskrevet i sangen »Unity«. Betegnelsen dækker en bevægelse i USA som forsøger at forene de forskellige grupper, der har indset at udviklingen ikke kan fortsætte i det spor den har løbet i de sidste 50 år. Bevægelsen har en stærk antiatomkraft-appel og er knyttet til fredsbevægelsen.

Tekst: Holly Near

Musik: Holly Near og Adrienne Torf

Doesn't always mean agreement
It doesn't ever mean the same
Sure doesn't mean burning books and brains
and Jews' name
You don't need to rob me
Of the pride that I just found
There's enough love and dignity
to go all the way around

Kor:

(So I think we better)

Hang on, don't give up the ship (We're sailing)

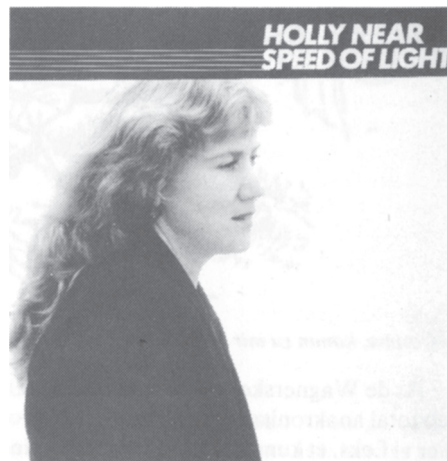
Hang on, don't let the anchor slip
We are the sailors and we're in mutiny
The safety of this journey depends on
Unity

It means willing to keep on changing
Keeping up to the state of mind
Willing to share the cup
that quenches the thirst of human kind
I never cease to be amazed
When I find that the coast is clear
You see, I'm riding the tail of a mighty
whale
And my past has brought me brilliantly to
here

Kor:

One man fights the KKK
But he hates the queers (Stop)
One woman works for ecology
It's equal rights she fears (Stop)
Some folks know that war is hell
But they put down the blind (Stop)
I think there must be a common ground
But it's mighty hard to find
And the ride is getting rocky
And the ship ain't water tight
We better open up our hearts and minds
– and make room for the speed of light

Kor:

Og så er der blot tilbage at fortælle, at Holly Near kommer til Danmark i september 1983 og holder koncert i Århus og København.